	ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן
	פרשת משפטים
	אמרו המגיהים מתחלת הפרשה עד מעשה ידי להתפאר בדף קיד ע״א הוא מן הסבא ויגענו ומצאנו הנוסחא מדויקת תודה לאל חי:
פתח רבי שמעון ואמר ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם תרגום ואלין דיניא די תסדר קדמיהון [ואלו ההלכות שתסדר לפניהם] אלה אותם סדורים של הגלגול דיני הנשמות שנדונו כל אחד ואחד לקבל ענשו.	[1]פתח רבי שמעון ואמר ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם תרגום ואלין דיניא דתסדר קדמיהון[2] אלין אינון סדורין[43] דגלגולא דינין דנשמתין[5] דאתדנו כל חד וחד[6] לקבל עונשיה:
כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעית יצא לחפשי חנם חברים הזמן כעת לגלות כמה סודות נסתרים של הגלגול כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד כשהנשמה התחייבה בגלגול אם היא מצד אותו העבד מטטרו״ן שהוא כולל ששה צדדים כתוב בו שש שנים יעבד גלגולים שלה לא מתחייבת אלא שש שנים עד שמשלימה שש דרגות מאותו המקום שנלקחה. אבל אם הנשמה היא מצד השכינה שהיא שביעית ודאי מה כתוב ובשביעית יצא לחפשי חנם שצדיק ודאי אין בו מלאכה וכיון שאין בו מלאכה אין בו שעבוד והנשמה שהיא משם נאמר בה ובשביעית יצא לחפשי	כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעית יצא לחפשי חנם חברייא עידן הכא לגלאה כמה רזין טמירין דגלגולא כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד כד נשמתא אתחייבת בגלגולא[7] אם היא מסטרא דההוא עבד מטטרו״ן דאיהו כליל שית סטרין כתיב ביה שש שנים יעבד גלגולין דילה לא מתחייבא[8] אלא שית שנין עד דאשלימת שש דרגין מההוא אתר דאתנטילת אבל אם נשמתא היא מסטרא דשכינתא[9] דאיהי שביעית ודאי מה כתיב ובשביעית יצא לחפשי חנם דצדיק ודאי לית ביה מלאכה כיון דלית ביה מלאכה לית ביה שעבוד ונשמתא דאיהי מתמן אתמר בה ובשביעית יצא

[1] קודם שנכנס בבאור שמועה זו ראוי שנפרש מה ענין זה הנקרא גלגול, ולזה נאמר כי הנפש הנטועה בגוף, אם לא הצליחה, והרשיעה בגוף הראשון, לא מפני זה תאבד הנפש, אלא תתגלגל אחרי מותה בגוף שני, וכן בגוף שלישי עדי תטהר, ויבא בגוף א׳ ותזכה בו, שאין הגוף אל הנפש אלא ממש כקרקע אל האילן שהוא בטוע בארץ. ואם לא הצליח בנטיעה זו תעקר משם וישתל בארץ אחרת אולי יצליח (אור יקר ש״ו סי׳ א).

[2] המתרגם שינה לשון משפטים ואמר ״דינייא״ אם כן יצדק על הגלגולים, שהם דיני ה׳ על הנשמה לזכותה (אור יקר ש״ו סי׳ א).

[3] חידודין דגלגולא גרסינן – והם דקדוקי הגלגול (מ״מ).

[4] חידודין, ונ״א כמש״כ כאן (דרך אמת).

[5] שאין עניינם שוה לכל נפש (אור יקר).

[6] לפי מעשיו (אור יקר).

[7] או שהרשיע ובא לנקות עצמה ולטהרה, או שלא הטיבה כל הצורך, ובא להטיב ולהשלים (אור יקר).

[8] פי׳ אם הנשמה שרשה ממט״ט שביצירה, ששם מקנן הז״א שהוא בחינת ו״ק לכך אינה מתגלגלה להיותה תחת יד סט״א היונק ממנה אלא ו׳ שנים, לתקן ו״ק, ויותר מזה אינה מתשעבדת לסט״א (מ״מ).

[9] פי׳ אם הנשמה הבאה לעולם הזה היא מהמלכות, אין יניקה לסט״א ממנה ואינה נפגמת, וכו׳ אזי יצא לחפשי מן הסט״א (מ״מ).

חנם אין בה שעבוד.	לחפשי חנם לית בה שעבודא
בין כך הרי	אדהכי הא
	צד/ב
ירד הזקן אליו אמר לו אם כך רבי מה תוספת לנשמה שהיא ממנה שנאמר בה לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך וגו׳. אמר לו זקן זקן ואתה שואל את זה שודאי זה נאמר על נשמת הצדיק שאף על גב שהתחייב לרדת בגלגול בכל אלה אפילו בעבד ואמה ובהמות שהם אופנים או בכל החיות שמהם נשמות בני אדם כתוב בה לא תעשה כל מלאכה וזהו לא תעבד בו עבודת עבד בצדיק שהוא יום השבת לא תעבד בו עבודת עבד שהוא יום של חול. אבל זקן זקן שבת (הנשמה) שהיא בת יחידה והיא בת זוגו של צדיק שהוא שבת מה זה אם אחרת יקח לו אמר לו הרי ודאי הבדלה חולו של שבת שיש אחר שלא נקרא חולו של שבת אלא חולו של טמאה שפחה אמר לו והרי חולו של שבת מה זה אמר לו זו אמה שהיא גוף של בת יחידה שעליה נאמר אם אחרת יקח לו.	סבא נחת לגביה[10] אמר ליה אי הכי רבי מה תוספת לנשמתא דאיהי מנה[11] דאתמר בה (שמות כ י) לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך וגו׳ אמר ליה סבא סבא ואת שאיל דא[12] דודאי האי על נשמתא דצדיק אתמר דאף על גב דאתחייב לאחתא בגלגולא בכל אלין אפילו בעבד ואמה ובעירן דאינון אופנים[13] או בכל חיון[14] דמנהון נשמתין דבני נשא כתיב בה לא תעשה כל מלאכה והאי איהו (ויקרא כה לט) לא תעבד בו עבודת עבד[15] בצדיק דאיהו יום השבת לא תעבד בו עבודת עבד דאיהו יום דחול אבל סבא סבא שבת[16] (ד״א נשמתא) דאיהי בת יחידה ואיהי בת זוגיה דצדיק דאיהו שבת מאי אם אחרת יקח לו אמר ליה הא ודאי הבדלה חולו של שבת דאית אחרת[17] דלא אתקריאת חולו של שבת אלא חולו של טמאה שפחה אמר ליה והא חולו של שבת מאי היא אמר ליה דא אמתא[18] דאיהי גופא דבת יחידה דעלה אתמר אם אחרת יקח לו

[10] דע כי כאשר האדם עוסק בתורה כראוי לשמה זוכה להשיג שיתגלה אליו איזה צדיק מאותם שהם משורש נשמתו ויבא ויתלבש דוגמת מלאכי אברהם אבינו ומגלה לו רזי תורה בהיותו מתלבש בההוא חלוקא דרבנן אשר לו כנודע וזהו סוד אותו הסבא דפ׳ משפטים והמקומות אחרים הרבה בכל ס׳ התקונין שהיה יורד ומדבר עם רשב״י והיה מגלה לו רזי תורה ודע כי לפעמים אותה הנפש של הצדיק ההוא מתלבשת בההוא חלוקא דרבנן ולפעמים מתלבש גם הרוח. ולפעמים גם הנשמה (שער מאמרי רשב״י בראשית ו ע״א).

[11] מה תוספת לנשמה שהי אמהמלכות יותר משל מט״ט, הרי הכתוב השוה אותם דכתיב אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך (מ״מ).

[12] פי׳ הכתוב לא תעשה כל מלאכה דהיינו שאין יניקה לסט,א מנשמה שהיא מהמלכות, לא מבעיא אם יש לה לבוש מבן ובת שהם זו״ן ולמעבד שהו איצריה, ואמה שהיא בריאה, אלא אפילו אין לה אלא לבוש מעבד ואמה שהם יציר הוביראה אפילו הכי אין יניקה לסט״א ממנה (מ״מ)

[13] פי׳ עשייה, ששם האופנים (מ״מ).

[14] פי׳ שחיות ביצירה, כמו עבד, שהו אביצירה (ממם).

[15] פי׳ אינו נפגם כמו נשמה שהיא מהמלכות, והאי דקאמר קרא אם אחרת וכו׳ , קאי על לבוש דילה שהוא ממט״ט (מ״מ).

[16] דרך אמת גורס את המוסגר ו״שבת״ נמחק.

[17] אחרא (דרך אמת).

[18] פי׳ הוא מט״ט וקראו אמה בהשאלה, שעיקר אמה הוא בבריאה (מ״מ).

בא וראה יש נשמה שנקראת אמה ויש נשמה שנקראת שפחה ויש נשמה שנקראת בת המלך כאן יש איש שנאמר בו ה׳ איש מלחמה ויש איש שנאמר בו והאיש גבריאל. ולכן נשמה שהיא מחויבת בגלגול אם היא בתו של הקדוש ברוך הוא אם תאמר שתמכר לגוף נכרי ששם שלטון יצר הרע שהוא מצד סמא״ל חס ושלום שהרי כתוב אני ה׳ הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן שהוא יצר הרע. ואותו הגוף ש[שם] שורה בת המלך אם תאמר שנמכר בכתרים תחתונים שנטמאו חלילה וחס עליו נאמר והארץ לא תמכר לצמתות כי לי הארץ מי גוף של בת המלך זה מטטרו״ן וגוף זה הוא אמה של השכינה אף על גב שהיא נשמה שהיא בת המלך שבויה שם בגלגול באה שבאים גלגולים משום שבאה שם	תא חזי אית נשמתא[19] דאתקריאת אמה ואית נשמתא דאתקריאת שפחה ואית נשמתא דאתקריאת ברתא דמלכא הכא אית איש דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו״ה איש מלחמה ואית איש דאתמר ביה (דניאל ט כא) והאיש גבריאל ובגין דא נשמתא דאיהי מחייבא בגלגול אם היא ברתא דקודשא בריך הוא אי תימא דאזדבן בגופא נוכראה דתמן שלטנותא דיצר הרע דאיהו מסטרא דסמא״ל[20] ח״ו דהא כתיב (ישעיה מב ח) אני יהו״ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן דאיהו יצר הרע והוא גופא דשריא ברתא דמלכא אי תימא דאזדבן בכתרין תתאין דמסאבו חלילה וחס עלה אתמר (ויקרא כה כג) והארץ לא תמכר לצמיתות כי לי הארץ מאן גופא דברתא דמלכא דא מטטרון והאי גופא איהו אמה דשכינתא אף על גב דאיהי נשמתא דאיהי ברתא דמלכא שבויה תמן בגלגולא[21] אתיא דאתיין גלגולין בגין דאתית תמן:
מה כתוב בה וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים. ועוד וכי ימכר איש זה הקדוש ברוך הוא את בתו אלו ישראל שהם מצד של בת יחידה נקראו בתו ואם תאמר שיצאו כדוגמת שאלה מצד של העבד שהוא מטטרו״ן שיצאו במנוסה ממצרים לא תצא כצאת העבדים זהו שכתוב כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכון. בא וראה כשנולד איש נותנים לו נפש מצד הבהמה מצד של טהור מצד אלה שנקראים אופני	מה כתיב בה וכי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים ועוד וכי ימכור איש דא קודשא בריך הוא את בתו אלו ישראל דאינון מסטרא דבת יחידה אתקריאו בתו ואי תימא דיפקון כגוונא דאינון[22] דמסטרא דעבד דאיהו מטטרו״ן דנפקו במנוסה ממצרים[23] לא תצא כצאת העבדים הדא הוא דכתיב (ישעיה נב יב) כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכון תא חזי בר נש כד אתיליד יהבין ליה נפשא[24] מסטרא דבעירא[25]

[19] נשמתא אית (דרך אמת).
[20] דשמאלא (דרך אמת).
[21] עד כה (נוסף בדרך אמת – אמנם מש״כ למעלה הוא נ״א בדרך אמת.)
[22] דאלין (דרך אמת).
[23] כמ״ש הרב בליקוטים, שני אלפים תורה הוא ביצירה ששם מט״ט ומשם היו דור המדבר (מ״מ).
[24] רוחא (נ״א נפשא) (דרך אמת).
[25] דבעיראן (שער מאמרי רשב״י).

הקודש זכה יותר נותנים לו רוח מצד של חיות הקודש זכה יותר נותנים לו נשמה מצד של הכסא ושלשת אלו הם אמה עבד ושפחה של בת המלך. [אם] זכה יותר נותנים לו נפש בדרך אצילות מצד של בת יחידה ונקראת בת מלך זכה יותר נותנים לו רוח של אצילות מצד העמוד האמצעי ונקרא בן לקדוש ברוך הוא זהו שכתוב בנים אתם לה' אלהיכם זכה יותר נותנים לו נשמה מצד של אבא ואמא זהו שכתוב ויפח באפיו נשמת חיים מהו חיים אלא אותם י"ה שעליהם נאמר כל הנשמה תהלל יה ונשלמה בה יהו"ה. זכה יותר נותנים לו יהו"ה בשלמות האותיות יו"ד ה"א וא"ו ה"א שהוא אדם בדרך אצילות למעלה ונקרא בדמות רבונו ועליו נאמר ורדו בדגת הים וגו' וזהו שלטונו בכל הרקיעים ובכל האופנים והשרפים והחיות ובכל החיילות והכחות שלמעלה ולמטה ולכן כשאדם זוכה בנפש מצד של בת יחידה נאמר בו לא תצא כצאת העבדים.	מסטרא דדכיו מסטרא דאלין דאתקרון אופני הקודש זכה יתיר[26] יהבין ליה רוחא מסטרא דחיות הקודש[27] זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דכרסייא ותלת אלין אינון אמה עבד ושפחה דברתא דמלכא זכה יתיר יהבין ליה נפשא בארח אצילות מסטרא דבת יחידה[28] ואתקריאת איהי בת מלך זכה יתיר יהבין ליה רוחא דאצילות מסטרא דעמודא דאמצעיתא ואקרי בן לקודשא בריך הוא הדא הוא דכתיב (דברים יד א) בנים אתם ליהו"ה אלהיכ"ם זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דאבא ואמא הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים מאי חיים אלא אינון י"ה דעלייהו אתמר (תהלים קנ ו) כל הנשמה תהלל יה ואשתלים ביה יהו"ה זכה יתיר יהבין ליה יהו"ה בשלימו דאתוון יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו אדם בארח אצילות דעילא ואתקרי בדיוקנא דמאריה ועליה אתמר (בראשית א כח) ורדו בדגת הים וגו' והאי איהו שולטנותיה בכל רקיעין ובכל אופנים ושרפים וחיוון ובכל חיילין ותוקפין דלעילא ותתא ובגין דא כד בר נש זכי בנפש מסטרא דבת יחידה אתמר ביה לא תצא כצאת העבדים:

[26] כבר ידעת כי חסר הלשון הזה וכך צריך לומר ת"ח בר נש כד אתייליד יהבין ליה נפשא מסטרא דבעירן מסטרא דדכיו מסטרא דאילין דאיקרון אופני קדש. זכה יתיר יהבין ליה רוחא מסטרא דחיוון דאינון חיות הקדש. זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דכרסיא כו'. ואמנם צריך שתדע כי אין זה אלא בנשמה חדשה שעדין לא נתגלגלה כלל. ולכן היא הולכת ונוספת בסדר המדרגות. נפש ואח"כ רוח ואח"ך נשמה. ואינו תלוי בענין השנים רק בזכיות בלבד. אמנם מי שהוא מגולגל מבחינת נפש אינו יכול ליקח עוד כל ימיו חלק הרוח וכשימות אחר שישלים הנפש יחזור ויתגלגל לתקן הרוח. וכן הענין בנשמה ובדרוש הגלגולים הארכנו בזה וע"ש (שער מאמרי רשב"י).

[27] אופנים זכה יתיר יהבין ליה רואח מסטרא דחיוון דאינון חיות הקדש (דרך אמת).

[28] עי' בהגר"א בתיקו"ז מז ע"א: ואמר דבת יחידה כמ"ש (שיה"ש ו ח) ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי אחת היא לאמה כו', ומסטרה נק' הנשמה יחידה[28], והוא דרגא דמשה[28], שלא זכה שום אדם אליה. והענין שאף שנר"ן היא דרגא דבי"ע כידוע, וכמ"ש בפ' משפטים שם, כ"ז הוא לפי סדר הבריאה. אבל אחר החטא, ירדו ממדרגתם.